

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Marian Boyer
Titel	Het omarmen van een paard
Jaar	1992
Uitvoering	InDependance / Marian Boyer

Copyright (C) 1992 by Marian Boyer

HET OMARMEN VAN EEN PAARD

Marian Boyer

Toestemming opvoering via info@marianboyer.nl

PERSONAGES:

Luce Vorland:

boerin, handelaarster, oudste bewoonster van het dorp

Daan Klein:

**neef en pleegzoon van Luce Vorland; los-
arbeider en klusjesjongen**

Félice Altman:

**ex-politica, 40 jaar, nu zonder beroep,
woonde als kind in het dorp; bezoekt haar
broer Ward**

Ward Altman:

**oudere broer van Félice; arts zonder
praktijk, leeft teruggetrokken in het dorp.**

PLAATS VAN HANDELING:

**Een vervallen bergdorp. De boerderijen zijn grotendeels
verlaten. In het dal beneden ligt de stad met de
schoenenfabriek.**

**Ward bewoont sinds kort de vroegere boerderij van zijn
ouders, waar hij en Félice zijn opgegroeid en dat nadien
is gebruikt als vakantiehuis voor hem en zijn gezin.**

**Het stuk speelt zich af in de dagen tussen kerst en oud-
en-nieuw.**

DEEL 1/ 29 DECEMBER

I.1

LUCE VORLAND:

Ik woon hier boven het dal
Er is vaak mist en er hangt op nachten als deze -
als de wind aan deze kant staat van de berg die wij Berg
noemen - op nachten als deze hangt er een wal van geluid die
van beneden komt
Beneden hebben ze een fabriek die schoenen uitspuugt en die
al twaalf doden heeft gekost
Voor iedere dode hangt één paar schoenen
aan een strakgespannen staaldraad die
aan de poort is bevestigd
Niemand weet wie met die gewoonte is begonnen
en niemand weet wanneer de draad vol zal zijn
De directie vindt het een 'mooie reclame'
voor de weinige toeristen die hier komen
Het zijn slechte schoenen
van jaar in jaar uit hetzelfde model
met een ritssluiting die de wreef afknelt
maar ze zijn goedkoop en ze veranderen niet
Voor de stad zijn ze ongeschikt
Dat weet ik omdat de stadse ogen beneden
mijn schoenen bekijken
ze kijken naar mij en mijn schoenen
en dan draaien de ogen weg
naar hun eigen schoenen
zodat ze
opgelucht verder kunnen lopen
Misschien kijken ze even
in de zonbeschenen etalage
en zien de stadse ogen zichzelf en zijn ze erg gerustgesteld -
ikzelf vind etalages niet interessant
Deze jurk is geschikt voor zowel de stad als
het land als het gebied daartussen
Het is een handige jurk omdat zij verandert

In de winkels beneden kom ik niet

omdat ze daar jurken hebben die
niet veranderen kunnen - ik zou dan herkenbaar zijn als een
arbeidersvrouw of een burgemeestersvrouw of een café-
eigenaresse
en dat wil ik niet
Ik moet snel kunnen opereren en op kunnen lossen in een
massa of in een landschap
of in het gebied daartussen
Ik wil niet dat de mensen mij herkennen
en aanwijzen met vingers die op dooie houtjes lijken en
zeggen 'kijk dat is Luce Vorland, getikte boerin' Alsof dat
mijn beroep is

DAAN KLEIN:

Shit
shit
godverdomme
er is hier goddomme niks dan rotzooi en ouwe kankertroep
Ik zeg nog tegen die ouwe lul 'gooi die kankerzooi het water
in met al die fotootjes - met al dat ouwe klerespeelgoed waar
toch niks compleet van is - al die kisten vol met zure
kwijllappen en ouwe poepbroeken - zo de plomp in' - ik heb
het hem verdomme nog aangeboden ook en hij heeft het
verdomd - hij heeft het godverdomme verdomd en door die
gore rot troep staat nou de hele klerekelder onder water
omdat ik door die kankerrotzooi niet bij de leidingen kan - ik
kan goddomme niet eens bij de leidingen - wat moet ik nou -
moet ik het nou laten lopen

LUCE:

Ja, water loopt toch naar beneden
nooit naar boven
Op een dag is het vanzelf weg

DAAN:

Jezuschristus - sla ik ook nog op m'n duim - kankertyfus

LUCE:

Heb je straks nachtdienst

DAAN:

JA IK HEB STRAKS NACHTDIENST

LUCE:

Neef Daan
van mijn nieuwe zus
Ik geloofde het niet
Die soldaat zat aan haar vastgekleefd
als een vlieg aan een rol plakband
Op dezelfde dag jarig als Hitler
zoiets geloof je niet
En zij maar onder die jarige Job liggen
Net zo lang tot hij er uit kwam
Toen hij hem zag heeft hij een zak meel genomen
en is weggegaan
Twee zakken meel samen die weg hier op
en geen van beiden ooit nog terug gezien
Twaalf jaar geleden is ze gestorven
mijn zogeheten zus
aan kanker
Het woord is een tijd uit de mode geweest
maar het woedt tegenwoordig bij hem in de mond zoals
vroeger bij haar in de buik
Hij was acht toen het gebeurde en ik vijfendertig
en sindsdien zit hij aan mij vastgekoekt
als een soort schimmel
een paddestoel
ja een paddestoel met recht
zijn buien luiden de herfst als het ware in
's Zomers kwijnt hij weg
dan lijkt hij op warme modder
De lentes verdwijnt hij
dan zie je hem niet
Nu hebben we dan winter
de periode waarin hij zich hult in
twee spijkerbroeken
en een onheilspellend stilzwijgen
en streept hij de dagen af op een restaurantkalender

Zo gaat dat
jaar in en jaar uit en dat
die regelmaat
is meteen ook het enige betrouwbare aan hem

DAAN:

Ja hoor

LUCE:

Buiten de kring vervallen boerderijen - niet meer dan tien -
woon ik
vanaf mijn vijfde
Dat is lang voor wie zo langzaam leeft als ik
Wie grondig leeft leeft langzaam
en weet van elk uur van de dag de kleur - die heeft geen
kalender nodig
Maar soms ben ik een paar dagen kwijt
Als ik mijn ogen en mijn verstand heb vergeten te gebruiken
als ik in de bunker zit
waar ik veel kwam als kind
Het is niet best als ik daar ben
maar ben ik daar ineens - ik weet niet hoe
en dan zitten mijn ogen vast en mijn stem
Dan weet ik dat ik uit moet kijken
dat ik niet weer terechtkom
in de tijd waarin ik nog
mijn eigen moeder kon ruiken
mijn broers en mijn echte zus
Mijn moeder - hoe die rook
Ik wist al dat zij niet terug zou komen
om ons mee naar huis te nemen
Het oude huis in het oude land
waar het barstte van de rivieren
Ik wist het ergens al
heel ver weg
ergens hierbinnen
Dat mijn familie en de rivieren alleen nog in mijn hoofd
zouden bestaan
Ik kan u wel zeggen dat dat een hels lawaai geeft

Ik had misschien mijn eigen naam weer kunnen aannemen
of mijn eigen kleur haar
De bunker hebben ze geprobeerd op te blazen
Misschien was dat beter geweest
maar wie probeert bij de bunker of bij mijn huis te komen
schiet ik neer

I.2

DAAN:

Hoelaat komt ze
zijn zus
eigenlijk

LUCE:

Dan is je nachtdienst al begonnen

DAAN:

Wou je zeggen dat ze pas om drie uur komt?

LUCE:

Wou jij zeggen dat je pas om drie uur begint?

DAAN:

Ik ben overgeplaatst
naar een belangrijker afdeling

LUCE:

Werken die tegenwoordig ook 's nachts
belangrijke afdelingen

DAAN:

Dat is nieuw

LUCE:

Dat is zeker nieuw
Werk je met veel

DAAN:

De meiden werken niet op dat uur
dan hou je niet zoveel over

LUCE:

Was het daarom
om de meiden

DAAN:

Al die vragen
dat dat allemaal in één mond past

LUCE:

Het was er maar één

DAAN:

Nee
het was geen vraag
het was meer vaag
ergens een bepaalde kant op

LUCE:

Dan niet
Zie jij kans om nog 's wat mee te nemen

DAAN:

Weet je wat ik riskeer

LUCE:

Jazeker
en ik word doodmoe als ik er aan denk

DAAN:

Kijk, ik schiet er niks mee op
Een mens moet vooruit in het leven
niet achteruit

LUCE:

Ah, de moraal
Is bij hem op een prachtige manier verbonden
met de handelsgeest

DAAN:

Ik heb onkosten

LUCE:

Onkosten
voorlopig dan toch op mijn rekening
In die pens van jou gaat drie keer je kostgeld
als het geen vier keer is

DAAN:

Andere onkosten
spullen
Ik heb niks
Beneden hebben ze spullen
Ik heb niks

LUCE:

Guttachguttachgut

DAAN:

Ja
Wat moet ik zeggen als ze me snappen?
dat ik het onder jouw invloed heb gedaan?
Moet dat door naar de voogdijraad?
Ik weet wat ze over je denken beneden
en ik weet ook dat jij dat weet
en ook dat het je geen reet interesseert
Maar wil je echt dat ze hun zin krijgen?
Nou
wat krijg ik er voor

LUCE:

Dat ik niks zeg

DAAN:

Ja, dat is nieuw
dat je niks zegt

LUCE:

Ik heb de kleren gevonden op je kamer
Je had het moeten begraven
of moeten verbranden

DAAN:

(even stil)

Nou

hoe laat komt ze

LUCE:

Met de laatste trein

Neem het morgen mee

en ik wil geen rotzooi

ik wil van beneden VERDOMME geen rotzooi

I.3

FÉLICE ALTMAN:

Ik heb de wagen laten staan bij het meidoornbosje
links bij de eerste huizen
Ik kon niet verder rijden
Ik moest het heel behoedzaam naderen
zoals een nest met warme eitjes
Ik zag mijn boom van vroeger
en de stam met de oude schors
waar hars uitlekte
Mooi was dat
Vroeger dacht ik dat de boom hilde
Eigenlijk denk ik dat nog
Dat is het enige dat niet veranderd is

LUCE:

Nou er lekt niet zoveel de laatste tijd
Die is zo dood als een pier die boom
Wortelrot

DAAN:

Ja tante Luusje
Wortelrot
Dat krijg je als te lang op dezelfde plek blijft

LUCE:

Ik dacht dat je met de trein zou komen?

FÉLICE:

Ben ik ook
maar voor het laatste stuk heb ik een auto gehuurd

LUCE:

O
Doen ze dat tegenwoordig beneden ook al
Zo

DAAN:

Mens, al jaren
met zo een ding
(tot Félice) zo een creditcard, niet?

LUCE:

Hou jij even je kop ja

FELICE:

(zacht roepen)
Ward
Wardje
Hij is daar binnen
broertje
Hij belde op
Een rustige kerstavond met weinig geluiden
alleen sneeuw
Ik hield de hoorn vast alsof hij het was
dichtbij
Hij klonk ver weg
Hij zit daar binnen
hier vlak achter
Ik weet het
en hij weet dat ik aangekomen ben
eindelijk

DAAN: (tot Luce)

Ik vind die kont wel lekker
Het is echt een, hoe zeg je dat
een sprekende kont

LUCE:

(geeft hem een tik of zo'n jongensschop)

FÉLICE:

Félie-ies
Wa-ard
ee-ten

We kwamen vanonder de struiken vandaan
om te wachten of het roepen aan zou houden
(Weer die verre stem. Dwingender) Féé-lies

Wa-a-ard

We trokken onze kleren recht

klopten de geuren af

We roken naar bessen en spuug

naar warme aarde en bitterkruid

Gingen terug naar huis

dit huis

Moeder keek naar ons

met ogen als zwarte kopselden

ze draaide zich om

ging terug het huis in

We wisten niet of zij iets vermoedde

wisten niet of zij de hitte rook van onze wangen

We zagen de witte drempel

wij zagen het gat van schaduw daarachter

waarin zij was verdwenen

We hoorden de pannen

het krassen van metaal

zenuwachtige zinloze geluiden

en dan telden we

(ogen open) een

twee

drie

BENG

(ogen dicht) een woedend slotakkoord van gekletter

Dan kwam zij de schaduw uit en

stond daar

Groot met grote handen

Ze hield haar handen vastgeklemd aan haar schort

Ze hield zichzelf vast aan haar buitenkant

haar lippen naar binnen gezogen

Mama slikte zichzelf als het ware in

DAAN:

Zoo

FÉLICE:

Dat zagen we
zo

Kan ik hier iets draaien?
(muziek met jongenssopranen, als uit een mis)

Het is alweer drie jaar
drie jaar
Zijn zoon zou nu
acht zijn geweest
En zij
achtendertig
Op de begrafenis zat hij daar maar
hij zat maar zonder tranen
en zei niets

DAAN:

Het lijkt wel weer een beetje Kerstmis he?
En nou meteen doorspoelen naar Pasen
hebben we dat ook gelijk gehad
Is dat dan goddomme nooit afgelopen

FELICE:

(doet fel de cassette uit)

DAAN:

(sloom) Wat een teringherrie

FÉLICE:

Voor sommige oren
Oren waar alleen drek door kan

DAAN:

(tot Luce) Wat nou
Ik zit alleen maar een beetje te dollen

I.4

FÉLICE:

(tot Daan) Weet je op wie jij lijkt
Op de Zigeuner
Moeder vertelde dat hij meisjesvlechten verzamelde door 's
nachts in de huizen te dringen
tot bij de meisjesbedden
met een grote zwarte hond
die een schaar in zijn bek hield geklemd
Ze zei dat hij wel zeventien blonde vlechten
aan de balken van zijn hut had gespijkerd
Ik zag ze - de vlechten
Ik zie ze zo voor me
(tot Daan) Jij bent het
Hem
Hij
Het komt door die lucht hier
IJl en scherp
ammoniak en aarde
Hou me vast

DAAN: (wil aarzelend naar haar toe gaan - Luce houdt hem tegen)

LUCE: (tot Félice)

Jij zou 's een lekker potje moeten vloeken

FÉLICE:

Ja

dat zou ik 's lekker moeten doen

LUCE:

En dat - wat is het - mantelpak

FÉLICE:

Ja, wat is daarmee

LUCE:

Wat is daarmee
Hoe lang blijf je

FÉLICE:

Nog geen idee

LUCE:

Doe toch maar uit
Je moet weten of je vindbaar wil zijn of niet
of dat je zelf bepaalt wie jou vindt
je moet je heel stil kunnen houden
en weg kunnen schieten als een steen uit een katapult
Dat kan niet met zo een stofje
zachter dan een kippeveer

I.5

WARD ALTMAN:

Je bent hier

FÉLICE:

Ik ben hier

(gaat naar hem toe. Sluit haar ogen)

Moeder roept ons

Ze kan ons niet zien

Ze kijkt door het dichte raam

Het raam met het stukje zeep

dat vastgekleefd zit aan het witte gesplinterde hout

Maak het WEG

Maak het ZEEPJE weg

Er zitten bruine strepen in

Die zijn van POEP gemaakt

WARD:

(kijkt naar haar) Het is weg

FÉLICE:

Zie je haar?

WARD:

Ik zie haar

FÉLICE:

Ze zegt dat ik

pas vijf ben en vieze kleine handjes heb

Ik hou een platte steen vast

de wereld

Ze zegt dat ik stink

ze wil me wassen

Ze drukt de zeep in mijn neus

Ik kan niet wegvliegen

het heelal in

met de wereld tussen mijn vingers geklemd

warm

Je moet haar wegtoveren

WARD:

Wat?

FÉLICE:

Je moet haar wegtoveren
toveren
je weet wel
wat we deden?
(doet een kindergebaar)

WARD:

O, dat
(doet iets vaags na) Ja hoor
Je hebt gezien dat ik aan het verbouwen ben

FÉLICE:

Je hebt het geschreven

WARD:

Alles zit vast in mijn hoofd
Het wordt anders

FÉLICE:

Ja
alles wordt anders

WARD:

Het gaat niet alleen

FÉLICE:

Niemand kan het alleen
Verwerken is iets dat -
Dat hoeft ook niet helemaal alleen
Ik ben er

WARD:

Die kleine helpt me

FÉLICE:

Die kleine

WARD:

Ja, dat jong hier
dat is toch nog een kleine
zoals dat rondsjoekt
daar moet je een beetje tegenaan duwen
dan loopt het vanzelf de goeie kant op

FÉLICE:

Daar heb ik het niet over

WARD:

Ik wel

FÉLICE:

Goed
Maar ik ben er

WARD:

Heb je de cassette meegenomen?

FÉLICE:

(geeft hem de cassette)

WARD:

Dank je
zusje
(gaat weg, doet een lief gebaar zonder haar aan te raken)

I.6

WARD:

(Daan luistert)

Als zij komt is het met een volle koffer

Ze sleept haar omgeving mee of het

de binnenkant van haar borstkas betreft

op de plek waar haar hart zit

Haar borstel

haar kam

een kleeerhanger

allemaal: haar hart

Zusje

Ik heb haar eens gezien bij een optreden

als het doorgezaagde weesmeisje

bij een opvoering in het gymlokaal

Ze stapte doodernstig

in de wiebelende houten kist

Met dat de zaag in het donkere deel van de kist

zijn werk deed

leek het of haar ogen naar binnen draaiden

die verbijstering

om wat zij daar aantreffen

Alsof de zaag werkelijk haar vlees in drong

alsof zij vanaf dat moment echt

uit twee helften bestond

Toen stapte zij uit de kist en hield zichzelf vast om haar

middel onder donderend applaus dat verstomde toen zij

het podium afrende, struikelend, huilend, gekkig, vreemd

En maar vader schetterde

'Dat kind

dat kind moet naar het circus! Naar het circus met

dat kind! Ja toch zeker

Hij gilte zijn schaamte weg

Hij tetterde daar dwars doorheen

een idioot soort vrolijkheid

Als enige stond hij op uit de rij stoelen

en maaide met zijn armen door de lucht

Ze vluchtte tussen de gymtoestellen

met een opgezwollen en vlekkelig gezicht
en klemde zich vast
aan de poten van de bok
een drenkeling
Zij wilde verdwijnen
harder worden dan dat hout
Ik word doodziek van herinneringen

I.7

DAAN:

Ik wou je even helpen
Die tas enzo
Ik zag dat hij nogal zwaar was
is
Ik ben het gewend

FÉLICE:

Dank je

DAAN:

Sorry van net

FÉLICE:

Het is oké

DAAN:

Als je me nodig hebt

FÉLICE:

Dan zal ik aan je denken
Bedankt

DAAN:

Yo

FÉLICE:

Ik ook sorry van net
van die oren

DAAN:

O, die
Ik vind het raar

FÉLICE:

Wat is raar?

DAAN:

Ik ken geen hele vrouwen
alleen stukken
delen daarvan
een oor - een borst - een oog
ze bewegen - die delen
Ik zoek waar ik zin in heb
en ik doe het weg als ik geen zin meer heb
Ik schakel ze uit
Ik heb afstandsbediening
net als op tееvee die delen
Zonder hoofd
zonder benen
Het is raar voor mij
een hele vrouw
je kunt er niets mee doen
zij doen
dingen met jou
ze schakelen jou uit
als geheel
Als ik er een tegenkom dan kijk ik
de kop scheid ik van de romp
de benen in boven en onder
voeten nauwelijks
Raar, geen voeten
dat moet raar zijn de voeten
die zie ik bijna nooit
die filmen ze niet vaak
vrouwenvoeten
(kijkt naar haar voeten)
ja

I.8

DAAN:

Ik moest nog even zeggen
van die kelder

WARD:

Ja?

DAAN:

Dat bad
Dat moet echt
in het midden
Van de kelder

WARD:

Precies

DAAN:

Ja
Dat geeft dus gedoe
Gedoe met de leidingen

WARD:

Precies
Daarom laat je de leidingen weg
Weg met de leidingen

DAAN:

De leidingen zijn dus niet nodig
Een bad zonder leidingen

WARD:

Het perfecte bad
Het bad zonder leidingen

DAAN:

Ja
maar dan nog

Ik krijg dus vier opstaande randen
inplaats van de gebruikelijke twee
als het dus tegen de muren aan wordt gebouwd
wordt geplakt eigenlijk meer
zoals gebruikelijk
Maar vier opstaande randen
Dat wordt dus extra werk
Is dat een probleem?
Wat het geld betreft dan?

WARD:

Als het redelijk is houden we ons aan de regeling
Als ik vind dat het niet redelijk is dan niet
Ja? Geen probleem dus

DAAN:

Het gaat om de hoeveelheid werk
De uren

WARD:

Die schrijf je op
zoals gewoonlijk
Ik betaal je volgens afspraak
Ik zie niets nieuws
(zingt) Sim salabim met je boterbim (of zoiets)

DAAN:

Waar het om gaat is
dat ik niet weet of we het halen
Als ik door moet werken
dan verandert het tarief

WARD:

Het tarief
Dan krijg je zoiets als
nachttarief?

DAAN:

Ja

Je zit dan toch al gauw op het dubbele
Plus dan nog derving inkomen fabriek
En wat je dan -

WARD:

Ik wou dat je ophield aan mijn kop te zeuren
met dat soort tabellentotemtaal
Het enige wat je hoeft te doen
is zorgen dat alles af komt
op de afgesproken tijd

DAAN:

Goed dan
Dan

WARD:

Heel goed dan dan

I.9

FéLICE:

Het wordt mooi binnen
anders
maar mooi
Die schoorsteen
gaat die ook weg

WARD:

Helemaal

FéLICE:

Ik was eraan gehecht

WARD:

Jij was eraan gehecht
Ma was eraan gehecht
pa was eraan gehecht
En na hun dood -
praktisch IN die schoorsteen - mijn vrouw Kaat
Ja wie was eigenlijk niet gehecht
aan die schoorsteen
Mijn god - al die eindeloze zomers
zaten wij om die schoorsteen
liedjes te zingen om de
mindere dagen door te komen
als het dus weken met bakken naar beneden kwam
Het eerste wat ik godbetert nu doe
als ik binnenkom
is naar die schoorsteen wandelen
en die ouwe liedjes mompelen
Nee - een uit volle borst gezongen Requiem
tijdens het hanteren van de sloophamer
Dat lijkt me een uitstekende methode
Om niet vroegtijdig dement te worden
een kwijlende gek die door z'n verleden pruttelt
Koekjes

FÉLICE:

Koekjes

WARD:

Ja
met zo'n glashard koffielaagje
waaraan je tong bleef hangen

FÉLICE:

De tong-opeters

WARD:

De tong-opeters

FÉLICE:

Je doet niets
behalve de verbouwing

WARD:

Lieve zuster, die verbouwing is fundamenteel
en alle fundamentele zaken zijn slopend

FÉLICE:

En je praktijk?
In de stad

WARD:

Welke praktijk

FÉLICE:

Je praktijk
Je patiënten

WARD:

Welke praktijk

FÉLICE:

Je wil niks zeggen tegen me
Het is niet erg

dat vind ik echt niet erg

WARD:

God mens, aan mij trok tien jaar lang
de mensheid voorbij als een
eindeloze stoet hoopvolle mankepoten
tot ik de onbedwingbare neiging kreeg
de krukken onder ze vandaan te schoppen
Ik verdroeg het niet
'Sterf' dacht ik
misschien dat ik dan weer
tot leven kom
Ik heb de kaartenbak bij de vuilnis gekieperd
Nooit meer terug gegaan

FÉLICE:

En 'die kleine'
Wat is daarmee

WARD:

Ik ben gek op honden

FÉLICE:

Honden

WARD:

Ja
Goed
Ik moet verder aan mijn plattegrond
Goed
dat je er bent

I. 10

(Daan en Félice staan een tijd alleen bij elkaar)

DAAN:

Weet jij hoe een varken werkt?

FÉLICE:

Hoe je een stukje moet braden
bedoel je dat soort werk?

DAAN:

Koteletjes
Ja dat weet ik dat je dat weet
maar weet je hoe het werkt
een varken
hoe het eet
ruikt
hoe die ogen zijn
Die ogen zijn het mooist
net mensenogen wist je dat
Je kan ze zien wegdraaien
als ze in doodsnood zitten
Eén heeft me 's aangekeken op een manier -

FÉLICE:

Daar denk ik niet aan

DAAN:

Jij denkt 'koteletje'

FÉLICE:

Koteletje, karbonaadjie
Waar moet ik dan aan denken

DAAN:

Aan die oogjes
Je moet 's meegaan
Naar de stallen

We hebben er nog twee

FéLICE:

Nog maar twee?

DAAN:

Het is niks meer
Ze willen ze niet meer hebben van hier
Beneden poepen ze schone varkens uit
die plastic oorbellen dragen en naar odeklonje ruiken
Net vrouwen
Goor gewoon
Wij hebben nog echte
Ga je 's mee

FéLICE:

Misschien

DAAN:

Dat is niks, misschien
Als je iets wil
moet je het helemaal willen

FéLICE:

Ik wil misschien wel

DAAN:

Morgen?

FéLICE:

Wat je wilt
Ze had er vroeger veel meer
en schapen
met van die klonten in de vacht
Ik heb er nog 's een gewassen
omdat ik het zo zielig vond
met babyshampoo

DAAN:

Ga je nou mee of niet

FÉLICE:

Ik zei toch 'ja'

DAAN:

Je zei 'wat je wil'

FÉLICE:

Dat betekent hetzelfde

DAAN:

O

(stilte)

FÉLICE:

Zeg

Weet jij wat daar komt
in die kelder?

DAAN:

Die kelder

Geen idee

I. 11

LUCE:

Hij ruikt naar bedorven vlees en heeft diepe zakken waarin
zijn handen verdwijnen als opgepropte worstjes

Ik ruik hem

Ik ruik hem overal

Ik heb een goeie neus voor addergebroed

Waar is-ie

FéLICE:

Niet hier

LUCE:

Ik ken hem

Hij moet hier ergens zijn

FéLICE:

Hoe komt hij hier terecht?

LUCE:

Ja, je vraagt het je af

FéLICE:

Hier op het dorp

LUCE:

Het is Kleine Daan

FéLICE:

Is dat Daan?

Kleine Daan met de grote laarzen aan?

Ongelofelijk

LUCE:

Dat is het

Ongelofelijk

(stilte)

Ze hebben hem opgepakt

nadat een meisje was gevonden
beneden in het dorp
vreselijk toegetakeld
Ze lag in een greppel
en ze lag daar volgens de autoriteiten
al meer dan vierentwintig uur bewusteloos
met delen uit haar lichaam
op een stok gespiest daarnaast
Ze kunnen niks meer doen
ze ligt nu aan slangen
Ze was van boven tot onder opengesneden
'als een varken doormidden' zei-die
'ja dat zien we' zeiden ze
en hij zei 'maar ik weet van niks' (ze spuugt op de grond)
Ja
Kleine Daan met de grote laarzen aan
Hij had moeten krimpen inplaats van groeien
had ie zo in die laarzen weg kunnen zakken
(ze drinkt uit een heupflacon) Kom op

FéLICE:

Ja
kom op (ze drinkt)
Dat dat Daan is
Dat ik dat niet zag

LUCE:

Het is een gewone jongen het ene moment
en een monster het andere
er zit niks tussenin
niet eens meer een kind
Je moet hem aanpakken op een manier -
hetzelfde als een paard
Ze vonden mij het geschikste daarvoor
die klojo's beneden
Er was niemand anders
toen niet en nu niet
En zo kost het ze zo goed als niks - met hun zogeheten
kostgeld

Ik op mijn beurt verkoop ze 'natuuraardbeien'
omdat ze 'zoveel lekkerder ruiken dan in onze supermarkt'
Klojo's
Ik spuit ze vol met troep
en beneden toppen ze ze af met slagroom
en zeggen dan tegen hun kindjes 'kijk 's kindjes - echte
natuuraardbeien - we hoeven ze niet eens te wassen'
Ik kweek ze het hele jaar door
in de kas op het ouwe landje hierachter

Er is niks veranderd en ik ben niet veranderd
Wat zou ik ook
als alles om me heen hetzelfde blijft
De mensen zijn engelen met betonnen vleugels
Over niet al te lange tijd zullen we
hup met z'n allen
op een boterzachte aarde vallen en dan
wegzinken
We zetten onszelf zogezegd bij
in het mausoleum van de dinosaurussen
En ik ga zitten bij de ingang
om de kaartjes te scheuren
Hou jij van voetballen?

FéLICE:

Niet echt

LUCE:

Jammer
Je had bij mij kunnen kijken anders
ze doen de herhalingen
Mannenbenen - twintig keer
Het is niet veel daarbinnen
maar ik heb goeie alcohol
zelf gestookt

FéLICE:

Ik dacht dat jij geen televisie wilde

LUCE:

Wilde ik ook niet eerst
maar hij zegt dat hij het nodig heeft
Ja: nodig
Wat moet je doen
Ik ben er nu aan gewend
Het is een klotesport maar ik vind het leuk
om te zien hoe ze elkaar afmaken die kerels
(ze drinken)

FELICE:

Daan
Hij was zo
zo klein vroeger
Hij had van die zachte knietjes
Hij praat ook zo zacht

LUCE:

Wanneer

FÉLICE:

Net

LUCE:

Zacht?

FÉLICE:

Ja

I. 12

WARD:

Hoeveel weken heb je

FÉLICE:

Zoveel weken als ik wil

WARD:

En je raadsvergaderingen

FÉLICE:

Niet

WARD:

Mooi

Het enige politieke besluit

dat getuigt van diep menselijk inzicht

Voorzover de term menselijk

op zultkoppen van toepassing is

FÉLICE:

Ze hebben me gewipt

Er is een spelletje gespeeld

De zogeheten slotmanoeuvre vond plaats

tijdens mijn vakantie

WARD:

Klassiek

FÉLICE:

Ik dacht dat ik voorbereid was

Het net klapte dicht

Daarna kon ik in quarantaine

zoals iedereen met een besmettelijke ziekte

Nu word ik aangekeken als een soort kreupele

met dat fijnzinnig soort hooghartig medelijden

(breekt) Ik ben zo moe

WARD:

(gaat naar haar toe en houdt haar vast)

FÉLICE:

Ik wil weer leven
in het gras liggen
hier bij jullie
simpel
niet meer denken
dicht bij jou zijn
net als vroeger
Ik wil
geen moord meer plegen
geen moord meer meemaken
Ik bedoel figuurlijk
mensen die elkaar om zeep helpen
Ik bedoel
dat je dat leuk moet vinden
dat je daarmee op de televisie komt
met een houten hamer en een mantelpak
(ze lacht)

WARD:

Het is een mooi pak
het staat je
Je bent een beetje van zilver

FÉLICE:

Ja, ik begin al een beetje
af te bladderen aan de randen

Ward

Het was vroeger toch anders he?

Ik bedoel

ik weet zeker dat het anders was

WARD:

Nou, het kan nou eenmaal niet hetzelfde zijn

FÉLICE:

Nee, dat kan niet

WARD:

En nu wil je hier zijn

FÉLICE:

Ja, dat denk ik toch wel
bij jou
hier
op een plek waar het eenvoudig is
een paar kippen
sloffen aan
aardappels in het water leggen
Wat denk jij?

WARD:

Ik weet het niet
water - aardappels
Voorlopig zit ik hier om de stront
Om de geur
dat het flink in je neus bijt
zo scherp dat het in het achterste van je keel snijdt
en dat het je voorhoofdsholte vult
die scherpte
dat is alles wat ik zoek
Het scherpen van de hersens
via de stront door de neus, zoiets
Tot ik zo scherpzinnig ben dat ik -
Je moet doen waar je beter van wordt

FÉLICE:

(fel) Ik ben niet ziek

WARD:

Ik bedoel dat je moet doen wat nodig is

FÉLICE:

Wat denk jij?

WARD:

Ik weet niet wat jij nodig hebt
(laat haar alleen)

FÉLICE:

(roept hem na) Jij mij zo te zien niet
Verdomme
En dat schrijft mij zielige brieven
Over zijn ziel
Briefziel

I. 13

DAAN:

In de graven liggen onze doden
ze zien alles
horen alles
en toch is er niets dat ze verontrust
Kom mee Rover
Ik zal je plekken laten zien
waar die oude teef van een moeder van je nog niet in de
buurt zou durven komen
Al sloegen ze haar het vlees van haar botten

DEEL 2/ 30 DECEMBER

II. 1

LUCE:

Het is lang geleden
dat ik een nieuwe dag zo
langs mijn voeten omhoog voel kruipen
net een slak
Mijn handen tintelen
mijn neusvleugels staan strak
Net was ik bij de stallen
een parelketting van druppels
op het spinrag
Ik hou niet van die beesten
het lukt me nooit om mijn hand
expres door hun sieraden te halen
Bij de stallen was ik
dit oog hier trok naar één punt
naar het midden van de staldeur
Er was iets
Ik rook het
Ik keek
Een vleermuis
volledig uitgespreid
breed
zwart
met de kop naar de hemel
de bek opengesperd
en de vleugels vastgespijkerd
Ik moest denken aan een waaier
Aan een verlamde waaier

Kijk
de lucht hierboven
je zou zweren dat er een inktpot is omgevallen
zo weinig zonlicht komt er door
Hoor
de machines van de fabriek
dat dreunen
harder dan in mijn slapen

Daar beneden trekken de mistbanken op
net een kudde schapen
Kan dat
kan een kudde schapen weten
dat ze op hol gaat slaan
In het moment
net daarvoor bijvoorbeeld
In dit moment
De vogels zijn zo stil
de bomen zo roerloos
Geen wind
Dit is zo'n moment
waarin kracht zich bundelt
klaarmaakt
wacht
Weinig goeds
ik voorspel weinig goeds

DAAN

DAAN

II.2.

DAAN:

Dokter
je hebt me nog niets gevraagd sinds ik hier ben
Het is raar om urenlang bij iemand te zitten
en niets tegen elkaar te zeggen
Toe, vraag me wat

WARD:

Wat moet ik jou vragen
Echt Daan het is zo al vermoeiend genoeg
Ik hier en jij in die sofa als een zak hooi
Ik moet deze brief af hebben vandaag
Je weet hoe het is als mijn hoofd niet in orde is
Ik zou je dus willen vragen ergens anders te gaan hangen als
je het niet erg vindt

DAAN:

Is je hoofd niet in orde
wat is er met je hoofd
Weer storm op komst?

WARD:

Ja Daan
Weer storm op komst

DAAN:

Windkracht 5 dan begon het he

WARD:

Windkracht 5 ja

DAAN:

Hoe
Hoe voelt het

WARD:

Met dit weer is mijn ziel van rubber en mijn hoofd
waar lijkt mijn hoofd op
alsof mijn hersens als doorgekookte spaghetti'slierten
door mijn kop slingeren
mijn hoofd is een kookpot met ingedikte maizena
griesmeel pap kots ellende drek
Jodelohiitii
Danemans heb je niets te doen joh

DAAN:

Doen
Wat valt er te doen in dit gat
waar de muizen van verveling in slaap sukkelen
Wat wil je dat ik doe
De staldeuren hier sluiten niet meer
van het jarenlange hangen

WARD:

In de wereldliteratuur wemelt het van de sterkere
voorbeelden jongen
Tientallen voorbeelden
je zou er de wereldliteratuur eens op na moeten slaan
Wat daar allemaal over verveling is geschreven
o god schitterend
briljant gewoon
Maar ze schreven het tenminste op
Ze deden er iets mee
Ze gingen ermee in gevecht
gaven troostrijke beelden
Maar jullie generatie weet daar niets van
Kunnen jullie ook niets aan doen hoor
Kom val me niet langer lastig
je werkt op mijn zenuwen

DAAN:

Rustig maar
Ik vroeg juist of u me iets wilde vragen
Iets om voor u te doen
kijk

ik sta met mijn handen klaar voor u
en mijn hart staat voor u open
Vraag me wat
Wat u maar wil

WARD:

In godsnaam Daan

DAAN:

Goed goed
als ik dan helemaal niets voor u kan betekenen
Het spijt me
Het spijt me als ik u heb lastiggevalen
Ik weet hoe moeilijk het voor u is zo alleen
maar dat u dan toch liever alleen bent
Met uw verdriet
Ik wou dat ik u kon helpen
Ik zie u vaak 's nachts buiten
voor het raam van het huis
Ik weet wat u denkt
Ik weet dat u aan haar denkt
Aan hem
Hoe ze jam inmaakte
Hoe uw zoon aan de keukentafel
zijn vliegtuigmodellen in elkaar zette
Ik weet hoeveel pijn het u moet doen
naar het huis te lopen
hetzelfde pad met de meidoorn te volgen
tot aan het hek
dan verder te moeten tot aan het raam
en ze dan te zien
ze daar in die keuken te zien als vroeger
die keuken die nu zo koud en verlaten is
die zo heerlijk kon ruiken in de winter
als de kastanjes in de asla bijna openbarstten
hoe hij ze er uit haalde voor haar
met die kleine knuistjes
en zij ze aannam met het schort met de blauwe rand
de warmte in hun gezichten

WARD:

Hoe weet je dit allemaal

DAAN:

U heeft het me 's verteld
We dronken brandewijn

WARD:

Brandewijn
God ja
Brandewijn
Ook zoiets
Gek
Gek dat ik dat niet meer
Nou ja
Gek

DAAN:

Ik weet dat ik hier overbodig ben
In dit hele godvergeten gat ben ik overbodig
Ik ga al

WARD:

Blijf toch nog even
Wat zei je
Brandewijn (lacht)

DAAN:

Dat ik in de zorgen zit
Eigenlijk zijn het zorgen en tegelijk ook weer niet
Het is tamelijk ingewikkeld
Kent u dat

WARD:

En of ik dat gevoel ken
Ojee ojee
En of ik dat ken

Waar waren we
Zorgen
Vertel

DAAN:

Het is raar
heel raar
Maar als u nog werken moet

WARD:

Werken
wie heeft het hier over werken

DAAN:

Wat deed u daarmee
met die zorgen
toen u mijn leeftijd had bijvoorbeeld

WARD:

Aanpakken
Onmiddellijk aanpakken
Tettereteet
Erop af
open vizier
niks loopgraventaktiek
onmiddellijk erop af
frontaal in de vuurlinie
Dus?

DAAN:

Dank u
Dat u naar me luisteren wil
Ik heb wel eens gezegd tegen mezelf
die dokter Altman is de enige hier
die nog een greintje gevoel over heeft
Voor de rest is het wantrouwen en achterklap
De enige die nog begrip toont

WARD:

Ik zou maar wat aanpoten voor ik in slaap val

DAAN:

Neem me niet kwalijk
ik laat me gaan
Ik ben mezelf niet de laatste tijd
Maar goed
Als we eens

WARD:

Nee
Geen brandewijn
Geen wodka
Niets vandaag

DAAN:

Goed
Ja
Het zit namelijk zo

WARD:

(doet Daan na) Het zit namelijk zo
O
o sorry sorry
Ga verder

DAAN:

Er is een kans dat ik verder kom in mijn leven
kan komen
Ik vind dit heel moeilijk
Goed
De leegte die ik daar voelde
die muren
die walgelijke etensgeuren

het lawaai
die godverdomde pingpongtafels
Ik heb mezelf gezworen daar nooit meer

terecht te komen
Nooit meer
Ik kan iets beginnen beneden
Ik kan direct beginnen
beneden
maar ik moet iets inbrengen
Er zijn genoeg zaken die

WARD:

Hoeveel

DAAN:

Twintig duizend
Ik weet dat het een waanzinnig bedrag is
maar het is een fantastische kans
om hier uit te komen
iets te doen met mijn leven
eindelijk iets op poten te zetten dat van mij is
waar ik trots op kan zijn
ik zou graag iets opbouwen
een
een gezin ja
een gezin stichten
werkelijk ik ben helemaal opgewonden bij het idee
ik moet het een keer in mijn leven zien te bereiken
mogelijkheden scheppen
U weet wat het is
warmte te moeten missen
misschien zal ik het nooit leren kennen
o god (verbergt gezicht in handen)

WARD:

Rustig maar
Rustig maar jongen
Hoe laat leven we
die klok
alles kapot
ook zoiets

DAAN:

Doet u het

WARD:

Dat weet ik nog niet

DAAN:

(slaat zichzelf hard op zijn knie)

Maar denkt u erover

alstublieft

WARD:

Niemand die niet over twintigduizend nadenkt jongen

niemand die daar niet over nadenkt

DAAN:

Natuurlijk

natuurlijk niet

Maar wanneer weet u het

WARD:

Als ik dood als een kraai

van dat lekkende dak hier val

Grapje

Ik weet het niet

ik moet erover denken

II. 3

FéLICE:

Ze zitten aldoor bij elkaar
die mannen

LUCE:

Wat is daar nou voor bijzonders aan
Zij zitten aldoor bij elkaar
en wij zitten aldoor bij elkaar
al jaren
al eeuwen
houden zo

FéLICE:

Ik kwam hier tenslotte toch voor hem

LUCE:

En tenslotte blijf je hier zonder hem
O, o, wat gek
Ik begrijp dat niet

FéLICE:

Wat

LUCE:

Ik begrijp dat niet
Wijven
nooit iets van begrepen

FéLICE:

Als ik hem kuste was het alsof
hij doorzichtig werd

LUCE:

Je broer?

FÉLICE:

Ja

LUCE:

Kusten jullie elkaar

FÉLICE:

We waren altijd alleen

LUCE:

Nou

Wat wou je nou zeggen?

FÉLICE:

Dat als ik hem kuste hij van glas werd
daar leek het op
Nee, ijler nog dan glas
van zeep
ieder moment kon hij met een spatje
uit elkaar ploffen
Hij kon je zo raar aankijken
met ogen die leeglieden
waar hij geen lucht meer achter verdroeg
Alsof je je vinger zette
op de zachte dooier van een ei
zo gevaarlijk was het hem aan te raken

LUCE:

Toen al?

FÉLICE:

Wat dan?

LUCE:

Niks

FÉLICE:

Je hoeft niks te vertellen

LUCE:

Ik heb niks te vertellen
(lange stilte)

FÉLICE:

Die Daan

LUCE:

Die snotpegel

FÉLICE:

Nou ja

die -

Denk je dat hij het echt heeft gedaan

Daan?

LUCE:

Ik weet van niks

FÉLICE:

Ik zeg niks hoor

LUCE:

Ik weet van niks

(stilte)

Waarom moet jij dat weten?

FÉLICE:

Zomaar

om het me voor te kunnen stellen

Ik moet je zeggen dat dat niet gaat

zoiets

bij hem

of een beetje

half

een gedeelte

LUCE:

Zeg, jij bent toch niet met iets bezig he?

Toch niet iets in je hoofd aan het halen

FÉLICE:

(twijfelt)

Nee

II. 4

(Ward en Daan komen naar Luce en Félice)

WARD:

O zitten jullie hier?
Een prachtige dag
prachtige mensen
prachtige gesprekken
(klopt Daan) mooie vrienden

FÉLICE:

Ha Daan

DAAN:

Ha

LUCE:

Ja en we wouwen nou net weer weg
een lammetje opsnorren

DAAN:

Een lammetje opsnorren?

FÉLICE:

Een lammetje?

LUCE:

Ja, voor in de oven
voor het eten morgen
Ik vond dat wij met z'n drieën moesten eten

DAAN:

Jij nu vannacht een lammetje opsnorren?
Voor ouwejaarsavond?
Waar maken ze die?

WARD:

(plotseling fel) Dan kan ik absoluut niet

Nee wacht even -

FÉLICE:

Hoezo kan jij niet

WARD:

Ik kan niet
ik heb verplichtingen elders

FÉLICE:

Verplichtingen?
Elders?
Wat is dat nou weer?

LUCE:

Nou dan niet
Doen wij het samen
toch Fé?

FÉLICE:

Nee wacht even Luce
Ik kom hier
dat hele end
MET de trein
MET een auto die ik nog heb moeten huren ook
MET bagage die ik dat hele eind heb moeten tillen

WARD:

Ja, dat doe je toch zelf

FÉLICE:

Doe ik zelf
vind ik ook helemaal niet erg

DAAN:

Ik heb trouwens geholpen

FÉLICE:

Hij heeft trouwens geholpen, jij niet
Ik kom hier dus

MET al die moeite die ik heb moeten doen
Huis moeten verhuren voor de katten
post laten doorsturen

WARD:

Post?

FÉLICE:

Post, ja
om hier rustig ongestoord

WARD:

Met post
ongestoord

DAAN:

Wacht nou even dok

FÉLICE:

Dank je Daan
Om dus rustig ongestoord
op ZIJN verzoek
op zijn verzoek dus
TIJD aan hem te besteden
omdat het zo SLECHT met hem zou gaan -
hoe het met mij gaat wordt even niet gevraagd, maar goed -
op zijn verzoek dus ben ik hier
om oud en nieuw te kunnen vieren
samen met hem
onder andere
en nou heeft meneer
VERPLICHTINGEN ELDERS
nadat hij voortdurend wegloopt
voortdurend ergens anders is met zijn kop
de hele tijd wegstuift net als het GEZELLIG wordt
om een beetje in die kelder -
die van ons samen is overigens, mij wordt niks gevraagd
maar weer: goed -
in die kelder van ons dus in zijn eentje een beetje te gaan

zitten morrelen

DAAN:

Ik wil anders ook wel komen hoor
Ik hou wel van een gebraden lammetje

LUCE:

Daan

DAAN:

Ja, zou toch kunnen

LUCE:

Jij hebt nachtdienst

DAAN:

Maar ik heb vrij

LUCE:

Dan draai je maar overuren

WARD:

Laat even, Daan, Luce
Lieve Félice

FÉLICE:

Hé, horen jullie dat
Hij zegt iets aardigs
Daan, haal even een natte lap

WARD:

Félice
Je moet nu onmiddellijk ophouden
mij te chanteren met je aanwezigheid
Jij bent hier uit jezelf gekomen
Sterker nog: jij hebt zelfs besloten hier te blijven
ik heb niets met die beslissing te maken
Jij moet zo nodig terug naar de natuur
om bij te komen van die politiek van je

dat was jouw beslissing
Dat is één

FéLICE:

Niet MIJN beslissing, dat was -

WARD:

Doet er niet toe
je bent gekomen en je blijft kennelijk
IK moet je vragen om mij de vrijheid te gunnen
om op die bewuste oudejaarsnacht
te doen en laten wat ik wil
we zijn geen veertien meer
Dat is van essentieel belang begrijp je dat?
Van essentieel belang

FéLICE:

Dat is twee

WARD:

Exact

FéLICE:

Precies
Maar WAT
WAT moet ik jou op die bewuste nacht
laten doen en laten laten
WAT is er in godsnaam zo essentieel?
Ik vind het zo -
zo geheimzinnig allemaal
Je praat idioot
net een politierapport
daar kan ik niet tegen
Ik ben gewoon bang
dat ben ik
ik ben gewoon bang
(ze breekt)
En dat is drie

WARD:

(gaat naar haar toe en houdt haar vast)

LUCE:

(Luce gaat weg en trekt Daan mee die wil blijven, even weer die schop)

II.5.

WARD:

Ongelofelijk
Ik ben zo veranderd
Ik herken mezelf niet
Schrik 's nachts wakker
van lawaai dat uit mijzelf komt
Ren heen en weer
Ga zitten
en ren heen en weer
Zet muziek op om rustig te worden
en verdraag het niet - die rust
Niets verdraag ik meer
Ken je dat gevoel
dat je verdwijnen wil
uit elkaar wil spatten
op wilt lossen
Het spijt me
dat we geen veertien meer zijn
dat mijn oren vol zitten
dat mijn dagen gevuld zijn met schuld
en met het afbetalen van die schuld

FéLICE:

Welke afbetaling van welke schuld

WARD:

Het ongeluk

FéLICE:

Hoe kun je dat nou zeggen
Het was een vliegtuigongeluk
Ze gingen naar haar moeder

WARD:

Ik heb haar doodgewenst
meerdere malen

intensief

Het is goddomme de enige keer in mijn leven
dat ik GEBEDEN heb

FÉLICE:

Zeg

als ik bedenk

hoeveel mensen ik heb doodgewenst in mijn leven

zou de woningnood allang zijn opgelost

Ik heb wel 's geprobeerd of ik iemand

door louter geestkracht

met verpletterende vaart tegen een ijzeren paal aan kon laten
knallen

Op een haar na gelukt - dat wel

WARD:

Ik heb die vlucht

die privévlucht voor ze geboekt

betaald

Ik heb ze eigenhandig een toestel ingepreut

dat bij de eerste aanblik al onbetrouwbaar was

Ik zag het toen we aankwamen - een barrel

verroeste plekken bij de lasnaden, dat werk

De piloot lachte

met van die afgepunte halve tanden

moffelde gereedschap weg en spoog op de grond

Ieder ander had meteen rechtsomkeert gemaakt

Ik zweette

mijn hoofdhuid scheidde zuur af

dat van onder mijn haar over mijn wangen droop

Ik huilde

ik pakte haar vast met

deze leugenachtige armen

Ze dacht dat ik moeite had met afscheid nemen

'Het is toch maar voor een weekje gekkie' zei ze nog

Ik veegde tranen uit mijn gezicht

lachte naar haar

zag ze instappen

zag ze opstijgen

in de hemel verdwijnen
'NU' dacht ik
Stel dat ze nu in die lucht uit elkaar spat
Ik schrok
Je schrikt van dat soort opwinding
Toen een korte lichtflits
een vuurbal
en toen
helemaal niets
Ik voelde de grond onder me wegzakken
ik voelde hoe ik viel en me aan niets en niemand vast kon
houden
Met dezelfde duizelingwekkende vaart
als waarmee ik viel
werd zij daarboven als een projectiel
in duizend stukken die lucht ingeschoten
En in het luchtledige daartussen
zweefde het kind
Ik ben een lul
Ik ben een ongelofelijke lul
Dat ik helemaal niet
aan de kleine heb gedacht

FÉLICE:

Je bent absoluut geen -
Het vliegtuig had net zo goed -
Ik bedoel, je hebt toch niet
aan schroeven lopen draaien?

WARD:

Jawel Félice

FÉLICE:

Heb je wel aan schroeven -

WARD:

Nee
Ja
ja ik ben een lul

ik wilde haar absoluut te pletter zien vallen
zo intensief
dat het zweet me van opwinding uitbrak
Ik bedoel
dat ik de toestand van zo'n vliegtuig zie
en niet ingrijp
Om op dat moment het kind te vergeten
dat nergens schuld aan heeft -
aan niets
Ik heb haar gehaat
haar gedood om bijna
niks
Haar gezicht volgesmeerd met
'mijn angst voor ontgoocheling'
of zoiets
Iedere keer als ik naar haar keek
bekroop me de angst
dat mijn hoop
of mijn verwachtingen
of hoe je het ook noemt
zouden verdwijnen
Ik weet het niet
Ze had een mooi gezicht
maar ik werd bang
voor de manier waarop ze aan het ontbijt
een appel schilde
het plofje van die schil die op het bord viel
dat geluid van malende kaken
tegenover me aan de ontbijttafel
Ik werd bang voor dat gezicht
Ging het haten om die kauwende onaangedaanheid
Zag dingen
zag in haar blikken
een verbond tussen moeder en kind
dat mij
verwekker
onnozelaar
stipte zaadleverancier
buitensloot

Zag hoe ze mij
met één knipoog naar hem
reduceerde tot mannelijk ongedierte
tot niet meer in staat dan
het verspreiden van sokkenstank en
brokken sigarenas
Zag de manier waarop zij
haar dagelijks bestaan oppoetste -
ik zag letterlijk hoe zij de dingen
hun glans ontnam door ze op te poetsen
Glazen
vorken
de televisie
mijn kind
Vanaf de allereerste dag
in zijn hemelsblauwe wieg werd hem
zijn schittering ontnomen
En lag dat lieve prachtige wezen
dichtgesnoerd en opgepoetst
het hemelsblauw terug te kaatsen
kauwend op een rubberen speen
Alle kwaliteiten die van hem
een uitzonderlijk mens hadden kunnen maken werden vanaf
de eerste dag gesmoord - gestikt
'Nee Wardje, niet te veel oppakken
niet te veel aanraken, begrijp dat nou toch'
alsof het een ding was
'afblijven' alsof het ding van haar was
Dat zag ik
En ik keek naar haar
dag in dag uit
jaar in jaar uit
Op een dag dat gezicht
vlak bij het mijne
Het was weerzinwekkend
Ik had het weerzinwekkend gekeken
Toen nam zij haar ding mee
een schitterende vijfjarige
waar ik niet bij kon

en het ongeluk
was wat je mijn apotheose van haar poetsdwang zou kunnen
noemen
Die hemel werd als het ware
zijn nieuwe wieg
En IK heb ze dat gammele vliegtuig ingekletst

Zo zie ik het
Dit maak ik mee
Ik ben een man
die zijn vrouw de dood in heeft gedacht
om een stofdoek en een appeltje
Ik heb ogen die alles kapot kijken
Ik kan nergens meer naar kijken
Alles kapot
Dit nu
is uitermate weerzinwekkend en
uitermate zielig

FÉLICE:

Maar een toeval -
want dat was het
daar blijf ik bij -
een toeval als dit is toch
volstrekt geen reden om een dergelijke schuld op jezelf te
laden
Jezelf als centrum van een reeks gebeurtenissen beschouwen
Typische mannenwaan
Hoogmoedsonzin
Er loopt een aantal zaken door elkaar bij jou -

WARD:

Maar ze komen allemaal samen
op dat ene punt
daar waar ik niet heb ingegrepen
preciezer dan de naald van een kompas
op dat punt waarop mensen
van goden duivels worden
Laat mij met rust

in godsnaam
Hou op met het bemoederen
van dit
pathetische lijk

FéLICE:

He gedverdemme
Die strengheid van jou
Je kan toch gaan praten
met iemand?

WARD:

Je moet niet vergeten dat ik
altijd gek op je ben geweest

FéLICE:

Geweest

WARD:

Nu nog
natuurlijk
nog steeds

FéLICE:

Mijn gezicht
is dat nooit veranderd
in jouw
voor jouw ogen

WARD:

Jij bent altijd dezelfde gebleven

FéLICE:

Moet ik nou huilen of lachen

WARD:

Het laatste
altijd het laatste

FÉLICE:

Het is mooi
om je vrolijk te zien
als eerst

WARD:

Ja

FÉLICE:

Ja, vrolijk
(gedecideerd) als vroeger

II.6

(Daan op met noten)

DAAN:

En, hoe bevalt het landleven
tot nu toe

FÉLICE:

Ja

DAAN:

Vandaag gaan we

FÉLICE:

Waar naar toe

DAAN:

(knort als een varken)

FÉLICE:

Oja
dat

DAAN:

Weet je
Ze houden ook van noten
net als wij
Die ene dan
die andere is er niet zo gek op
beetje een tutje
kan er niet tegen als je een beetje met 'r dolt
Ja
dat had ik niet gedacht toen je hier kwam

FÉLICE:

Wat zei je?

DAAN:

Dat ik niet had gedacht
dat je zo zou zijn
toen je hier kwam
meer kapsones dacht ik
Maar je voelt je wel thuis hier, dus

FÉLICE:

Ja - wel

DAAN:

Jij bent niet als die anderen
zoals die van beneden
die kijken op Luce en mij neer
Terwijl wij boven wonen
kijken zij op ons neer
Snap jij dat?
Je hebt er ook die doen of we beter
wijzer natuurlijk hoger zijn
Nou - het hoogste punt hier
is die kerktoren daar

Hoe die kijken
Eén heeft er mij wel 's geïnterviewd
voor de televisie
voor geld
Wat die
hoe zal ik dat nou 's zeggen
mistig uit zijn ogen keek
of Daan heilig was
Nou, Daans reet is heilig
Ik zei maar wat
ik zei maar 's niks
af en toe ... ja
af en toe ... nee
precies zoals hij het wilde
Ik kreeg goed geld
Daar wil Daan z'n mond wel voor houden
voor dat geld

Hij keek naar mij alsof ik een
boom was of zoiets
Jij niet
Jij denkt niet zo
stompzinnig

FÉLICE:

Ik voel me vandaag anders
behoorlijk stompzinnig
stom
niet in staat om
wat dan ook nog te doen
Laat maar
Het is tenslotte VAKANTIE
Goed
Hoe denk ik volgens jou

DAAN:

Anders
anders dan de meeste mensen

FÉLICE:

Knap
dat je dat zo weet
(ze eten)

DAAN:

Is-ie altijd zo geweest?

FÉLICE:

Waarom begin je over hem

DAAN:

Jaa

FÉLICE:

(kijkt rond)
Het is hier behoorlijk helderziend allemaal
(even stil)

Het is zo prachtig hier
zo zuiver
Er zijn hier geen kinderen
zodat hij niet aan het denken wordt gezet
maar ik denk vaak
die denkt zich nog 's gek
Hij had een bloeiende praktijk in de stad
en nu begraaft hij zich in een plek vol herinneringen
En hij timmert ze weg die herinneringen
door een krankzinnige verbouwing
een catacombe wordt het

Zo'n plek
Moet je die heuvels zien
Dat licht dat zo
over alles heen strijkt
net een arm die alle rotsen zacht maakt
Is dit geen geweldige plek om
om gelukkig te zijn
(het is stil)

DAAN:

En jij

FÉLICE:

Wat, ik

DAAN:

Jij
wat je net zei
dat met iets met

FÉLICE:

Geluk?
Dat heeft toch altijd met vroeger te maken
of met later
toch nooit met nu
We leven achteruit
of vooruit

maar nooit nu
nooit meer zoals we waren als kind
En waarom
alleen om op een hoogtepunt te kunnen eindigen
om van daaruit
het dieptepunt te kunnen overzien
Die grote gaten waaruit koude lucht stroomt

DAAN:

(puzzelt) Vooruit
achteruit
Weet je
Jij zegt de dingen
die ik van binnen voel
en het is of ik het voor het eerst hoor
van buiten
die leegte
Het is alsof de meeste mensen recht
op hun doel af gaan
Zelfs als ze plezier hebben lijkt het
alsof ze dat zo met zichzelf hebben afgesproken
(ze eten)
Dat is een raar gezicht
Ze zitten helemaal vol met zichzelf
terwijl jij van binnen helemaal leeg bent
samen met
iets

FÉLICE:

(na even)
Was 'dat iets' er ook
toen met dat meisje

DAAN:

Welk meisje?

FÉLICE:

Kom op Daan

DAAN:

Ik ben bij een dokter
Er is iets met mijn beheersing
Ik zie soms niets behalve vlekken
maar daar weet ik de kleur niet van
Ze zegt dat ik goed vooruit ga
als er de juiste omstandigheden zijn
Ik moet brieven schrijven
over mijzelf
veel brieven
elke week één
Ik moet nog wel hard eraan werken
Maar dat doe ik ook
Ik heb wel spierpijn hier
mijn handen zijn het niet gewend
mijn handen zijn -

FéLICE:

(voor zichzelf)
Je nek omhelzen
je mond voelen
in mijn botten wegzinken
de harde bodem voelen
onder het gras waar ik in lig
in weggestoten word
in een draaikolk opgenomen worden
naar adem happen
verdwijnen

DAAN:

(voor zichzelf)
Ik wil weg van hier

FéLICE:

Ik weet zeker dat het je lukt
Laten we gaan

II.7

LUCE:

Die wil zichzelf heel maken
al moet ze daarvoor
in duizend stukken uitelkaar vallen
Ik heb het aan haar gezien
het onheil
vanaf de eerste seconde
Vroeger liep ze me achterna
in de velden
als ik de dode beesten op ging halen
alsof ze het rook
Ze liep achter me aan
met van die geknakte pootjes
net Bambi
een grote stok in haar hand
Ik joeg haar weg
gooide met stenen naar haar
maar ze bleef me achtervolgen
Gezien heb ik het bij haar
Die zoekt het onheil op
zoals een varken truffels
Godverdomme
mensen kunnen zo'n honger hebben
dat ze zichzelf dood eten
(sluit haar ogen)
Ik zie ze liggen
daar
in de hoek van de stal
het lijken wel twee uitgeputte dieren
helemaal nat aan de flanken
De varkens schijten gewoon door
met de staart omhoog

Ah - mijn ogen branden
ze zien teveel - dat is het
de randen zijn helemaal ontstoken

Ik zal ze schoner moeten krabben
dan een gootsteen
Het zou me heel welkom zijn
als ik ze een tijdje kon wegleggen
in twee glaasjes
en dan laten dobberen
met een grote rooie kers erop
(doet even haar ogen dicht)
Een mens zou zijn hersens aan en uit moeten kunnen doen
Ik kwam hier als kind
en er waren er die zeiden
'Ze hebben de kleine heks vergeten weg te halen'
De dorpen om mij heen werden platgebrand
en de geur
die geur daarvan vergeet ik nooit
De vrouwen die ik niet vergeet
Ze wankelden rond met bebloede benen en
kapotte monden
als levenloze poppen liepen ze door de velden
Nu komen de kinderen van de moordenaars
naar mij toe en huilen om vergiffenis
maar wat moet ik met ze
wat moeten zij met mij
Ik leef nog
Drie keer hebben ze me opgenomen in het gekkenhuis
en drie keer ben ik weggelopen
Nou, die bespaarden niet bepaald op de electriciteitsrekening
Kijk, hier (tilt haar haar bij de slapen op)
deze plek heb ik nog
De vierde keer kwamen er agenten
samen met de hoofdverpleegster
Die kon kijken met ogen
die dwars door je huid heen brandden
Ik wilde die ogen wel stuk zien vallen
maar ze leven nog
in de kop van die vrouw
daar zit niet één kleine barst in
O ik ben voorgeleid
Bij de directeur moest ik komen

Dezelfde arts die
de mongolen in de graanschuur had laten opsluiten
Uit de hele streek kwamen ze
allemaal die schuur in
Daarna heeft ie de fik erin gezet
Toen hield het geschreeuw op
Dat heb ik gezien en gehoord
dat heb ik hem gezegd
precies zo
toen mocht ik gaan
Nou is ie baas van het hele district
(plotseling emotioneel)
Die jongen
Hij kan verdomme nog niet
En zij
zij weet niet wat ze
Hij is de enige die ik nog kan beschermen
Ik heb hem zo ver gekregen dat ie naar een goeie dokter gaat
Hij is niks gewend
Het is allemaal nog veel te vers
Zeg nou zelf

ALLES IS HIER VERROT
EN NIKS IS HIER MOOI
Wie toch in dit gat wil blijven
moet de putdeksels gesloten laten
En wie ze opent
moet zelf de walm inademen

(schrikt plotseling)
Wat was dat?
Ai
Mijn hoofd

II.8

WARD:

Daan
Daan
Waar is Daan

LUCE:

(wenkt naar achter)

WARD:

(wil er naar toe)

LUCE:

Doe het niet

WARD:

Ja doe het niet, doe het niet
Ik wacht al uren op hem
Kan je die jongen geen horloge geven
met zo'n rottig piepje om het uur
dat-ie automatisch wakker wordt
Jezes christes, al meer dan een uur

LUCE:

Daar kan nog wel een klein minuutje bij
Het is bijna klaar

WARD:

Wat is bijna klaar?

LUCE:

Nou, waar-ie mee bezig is

WARD:

Wat weet jij waar hij mee bezig is

LUCE:

Ik weet meer dan ik wil weten
Daar kan ik ook niks aan doen

WARD:

Wat heeft hij aan jou verteld
Wat heb jij hem gevraagd

LUCE:

Een dooie vertelt meer dan hij
Vragen doe ik niks
en zwijgen kan ik als het graf
Je hoort het
het is een gezellige boel bij ons thuis
Zoals ons klokje tikt tikt het werkelijk nergens

WARD:

Hou even op met die volkorentaal
Zeg alleen even of je hem hebt gezien
en als je hem hebt gezien
of hij in het voorbijgaan toevallig ook een hamer in zijn hand
had
Ik betaal hem tenslotte niet voor niks

LUCE:

Vind ik ook heel geschikt van je
maar een hamer
Nee
waar iets anders is kan geen hamer zijn

WARD:

Dit is om gek te worden

LUCE:

Ja dat kan je wel zeggen
Ik geloofde mijn eigen ogen niet

WARD:

Wat

LUCE:

Wat ik dus zei
Waar iets anders is kan geen hamer zijn
(geen reactie)
Waar je zuster is kan geen hamer zijn
(geen reactie)
Zij had zo te horen
nog niet genoeg aan een hele gereedschapskist
(moet onwillekeurig lachen, herstelt zich)

WARD:

Ogod
Ojezes
nee
die twee?
nee
dat kan absoluut niet

LUCE:

Nou je ziet het
de wonderen zijn de wereld nog niet uit

O
die jongen
Ik weet het
Ik moet er niet te veel bovenop zitten
Ik weet het
Je hebt het niet in de hand
stomme moederlijke gevoelens
en dan ben ik nog niet eens zijn moeder

WARD:

Die twee
mijn god

LUCE:

(tegen zichzelf in)

Ja nou ja zeg
Een mens moet ook eten
Kom
ze is toch volwassen
en hij is ook geen kleintje meer

WARD:

Nee
ja dat is zo

LUCE:

Nou dan

Wat kijk je nou idioot
Doe nou niet
Hallo

WARD:

Ja nee
ja
maar
ik dacht niet dat zoiets zou gebeuren
Niet nu

LUCE:

De dingen komen nooit op tijd

WARD:

Weet jij
van die kelder

LUCE:

Ja natuurlijk weet ik van die kelder
Hij wordt helemaal gek van die kelder
Ik zie hem en ik denk 'kelder'

WARD:

Verder niks

LUCE:

Dat het nogal lang duurt

WARD:

Goed

oké

Weet je van dat bedrijfje dat Daan wil beginnen?

Gek, ik zou het misschien ook gedurfd hebben

had ik zijn leeftijd gehad

Hoewel

dat weet ik niet

Ik ben te oud

Te veel voorstellingsvermogen

Maar wat klets ik

Het enige dat belangrijk is voor jou

is dat Félice er niets van te weten komt

Juist haar niet

Jezes

Hij zal toch niks tegen haar zeggen

LUCE:

Ik weet niet of ik

alles begrijp

van wat je zegt

maar ik geloof ook niet dat het de bedoeling is

dat ik er naar vraag, is dat zo?

WARD:

Dat is zo

LUCE:

Ik geloof dat je je wat hun betreft

geen zorgen hoeft te maken

Ik denk dat daarbinnen

iets anders dan woorden worden vuilgemaakt

(na even)

Wij vinden het dus niet erg van die twee

WARD:

Ik had er niet op gerekend
ik kan er alleen niets meer aan veranderen

LUCE:

Wij laten alles dus zo als het is
(na even) Gaat Daan een bedrijfje beginnen
Zei je dat

WARD:

Ja, man
sorry
Luce
Ja
Fantastisch

LUCE:

Waarvan in godsnaam

WARD:

Ik help hem
Ik zorg ervoor dat het lukt

LUCE:

Jij helpt hem
Jij zorgt ervoor
dat dat lukt

WARD:

Maak je geen zorgen
Ik heb alles geregeld
Er zal hem niets overkomen
Ik heb documenten opgemaakt

LUCE:

Jij hebt documenten opgemaakt

WARD:

Je moet je geen zorgen maken

Je moet me vertrouwen
Je kunt er zeker van zijn dat hij hier wegkomt
om -
Ja
een nieuw leven te beginnen
en dat hem niets maar dan ook niets overkomt
Niets waar jij je zorgen over hoeft te maken
Het is prachtig voor hem
Hij wil het zo graag
Ik voelde me verplicht
aan hem
aan jou

LUCE:

Aan mij?

WARD:

Ja
Jij moet ook eens vrij zijn
Hij moet zijn eigen leven beginnen

LUCE:

Misschien is het zo
misschien moeten we uit elkaar

WARD:

Jij moet ook nog een beetje
van je leven kunnen genieten

LUCE:

Wat is dat nou
genieten
(na even)
misschien is het wel zo
een beetje rust
een keer
eindelijk eens rust

WARD:

Ja Luce
eindelijk eens rust

LUCE:
Hoeveel geld is het

WARD:
Nee Luce
rust

LUCE:
Yo
Rust

WARD:
Het is leuk om je weer eens te spreken
We hadden het goed

LUCE:
Mooi
dat je dat vindt

WARD:
Luce?

LUCE:
Ward?

WARD:
Zwijgen we?

LUCE:
We zijn

WARD:
Geen pijn meer

LUCE:

Geen pijn

WARD:

Geen pijn

LUCE:

Best

WARD:

Dank je

LUCE:

You're welcome

WARD:

You're such a sweet thing

LUCE:

Ja, hou nou maar op

WARD:

Ik hou op

Ik hou eindelijk op

DEEL 3/ 31 DECEMBER

III.

FéLICE:

Ik sta in het donker
in ons huis van vroeger
De winterpeen en de kom met water die ik eerder op de
avond voor de kolenkachel zette zijn weg
Ik vraag mij af of paarden kommen meenemen als ze ze leeg
hebben gedronken
Er ligt een groffe jutezak voor in de plaats
Ik kijk langs de schoorsteen omhoog en luister
naar dof geschuur van paardehoeven
Niets
(zingt) 'Zachtjes gaan de paardevoe-hoe-tjes'
Ons buurmeisje studeert blokfluit op haar kamer
De sintels sissen in de haard
Mijn ouders maken geen geluiden meer
Ik loop naar de tafel
Er staat een groot vierkant pak
met een punt erbovenop
Mijn hart slaat over
Ik wil een wens doen maar heb geen ster zien vallen
en het is dus verboden
Zachtjes peuter ik de langwerpige stukjes plakband los aan
de hoeken
Nu is het gat groot genoeg om mijn hoofd
binnen te laten en sta ik oog in oog met twee popjes die met
glanzende stijve benen
en grote verschrikte pupillen op een roodfluwelen bankje
zitten
Er zit een plastic schakelaartje
ter hoogte van mijn wenkbrauw
Ik draai het om
Alle kamers schitteren in licht
Er is een hal met een kroonluchtertje
een kinderkamer met een ruim ledikant
In de woonkamer op de benedenste verdieping
is een ronde tafel

Vader en moeder zitten met stijve kleren aan
in houten stoelen en er staan kopjes op tafel
'Vader en moeder, wilt u nog thee?'
'Ja kind, lekker, wat fijn dat wij toch zo'n lief kind hebben he
Jan'
'Ja ja vrouw, wij kunnen echt trots zijn op haar, jaja, wij zijn
echt een gelukkige familie'
'Zo kind ga nu maar met je broertje spelen'
Ik ga de trap op naar de zolder
Er liggen dozen met etiketten erop
Maizena
Bloem
Erwten lees ik
Ik ga naar de keuken en leg ze in de kastjes
Er komt een mannetje binnen
'Dag ik ben Wiplala, ik woon hier tijdelijk maar je mag wel
even wat drinken hoor'
'Oja, jou ken ik, hou je nog steeds zo van slaatjes?'
'Ja ja nou'
'O'
'Nou dag, en doe de groeten aan je broertje'
'Ja dat is goed'
Ik maak een grote kan limonade
pak twee glazen en een dienblad en loop ermee de trap af
naar de kelder
Daar zit mijn broertje
In een bad
'Is hier ook een badkamer?'
'Ja zusje, wij zijn zo rijk, wij hebben er wel vier
en deze is helemaal alleen voor mij
en de wereld om ons heen is nieuw'
'O fijn'
We drinken limonade
Hij spat met het water
Hij lacht naar mij
met grote nieuwsgierige ogen
die een ongekend helder licht uitstralen
Zijn wimpers zijn natte zwarte streepjes
met fijne druppels kristal erin

'Wij boffen maar, om zo gelukkig te zijn' zegt hij
'Ja', zeg ik, 'wij boffen maar'

III.1

Er staat een tafel. Félice komt met een wit kleed en gooit dat uit over tafel. We zien Luce en Félice dekken met borden, bestek en andere spullen die nodig zijn voor een feestelijk diner.

FÉLICE:

Doe jij er eigenlijk honing bij?

LUCE:

Wat?

FÉLICE:

Of je er honing bij doet
bij dat lamsvlees

LUCE:

Honing bij lamsvlees
dat zijn nou typisch van die fratsen
dat beest is al genoeg honing van zichzelf

FÉLICE:

Doe je er helemaal niks bij

LUCE:

Een paar takken thijm natuurlijk

FÉLICE:

Alleen thijm

LUCE:

Nou ja, en wat je er verder nog bij doet
zout peper knoflook de hele boel
munt soms van verderop
maar honing
ze lijken wel gek

FéLICE:

Toch heb ik het wel 's gegeten

LUCE:

Zeker ergens met neon aan de pui
en een ober met kramp in zijn kaken
Je moet niet eten bij mensen met kramp
dan glijdt het niet goed naar binnen
(komt op)
Wat ziet dat er uit

FéLICE:

Vind je het niet mooi

LUCE:

Ja wel
Maar ik ga niet in zo'n jurk
als je dat maar niet denkt
Ik hou gewoon dit aan
(weer weg)

FéLICE:

Het zou toch leuk zijn
voor een keertje
Ik heb nog wel wat bij me anders
zo eentje met doorzichtige mouwen

LUCE:

Doorzichtige mouwen

FéLICE:

Heb je dat wel 's aan gehad
doorzichtige mouwen

LUCE:

Ja hoor

FéLICE:

En

LUCE:

Ik leek net een dooie
dus dank je feestelijk

FÉLICE:

Doe niet zo raar
Het kan heel mooi zijn

LUCE:

Ja dat kan wel
Maar ik wil het niet
(komt terug)
Ik wil wel die schoenen
Kan dat?

FÉLICE:

Deze?

LUCE:

Ja

FÉLICE:

Maar die zijn stokoud

LUCE:

Ja en?

FÉLICE:

Oké
Wat jij wil

LUCE:

Wel lekker
(loopt terug naar achter)

FÉLICE:

(controleert het bestek, telt etc.)

Ik daar
Daan
Luce daar
Ward
(legt een bloem bij Ward's bord)

Oh Luce het ruikt zalig

LUCE:

Ja dat moet ook
(komt weer)
Nou
Heb je nog zo'n ding

FÉLICE:

(geeft haar een bloem)

LUCE:

(legt hem bij Daan's bord, zoekt een papiertje, schrijft er iets op, kijkt er naar, kust het dan)
Nou
Zo
Snotpegel
Vind je ook niet Fé?

FÉLICE:

Zullen we al wat drinken
Ik heb een ongelofelijke dorst

LUCE:

Ja

FÉLICE:

(schenkt in, ze proosten)
Het is nog wel een beetje vroeg
maar alvast tussen ons voor straks
Gelukkig Nieuwjaar

LUCE:

Ja
voor straks vast tussen ons
Gelukkig Nieuwjaar

DAAN:

(komt op in een pak van glanzende stof en met een kandelaar
in zijn hand met nieuwe kaarsen erin)

LUCE:

(verslikt zich)

FÉLICE:

Maar Daan

DAAN:

Ja
voorschotje

III.2

DAAN:

Moet ik nou al gaan zitten

LUCE:

Je mag gaan zitten

DAAN:

O

Waar moet dat

FÉLICE:

Jij daar

En dan Luce daar

Ik daar

DAAN:

Voor wie is dat bord dan

LUCE:

Nou zeg

DAAN:

Komt die ook dan

FÉLICE:

Tuurlijk komt die ook

We hebben hem het menu verteld

toch Luce

LUCE:

Ja

DAAN:

O

Maar hij zou toch eerst niet?

Hij had toch iets

wat zei hij nou ook weer

FÉLICE:

Hij zegt wel meer wat

DAAN:

Wanneer

LUCE:

Wanneer wat

DAAN:

Wanneer zei die dat-ie zou komen

FÉLICE:

Vanmorgen toch

Ja, dat was vanmorgen

Ik heb hem gewoon een beetje aan zijn kop gezeurd

Moet je ook 's doen

Lukt altijd

DAAN:

O

(gaat zitten, ontdekt het briefje, vouwt het open, leest het,
gooit een glas om, gaat naar Luce toe, ze omhelzen elkaar
onhandig)

LUCE:

Ja jongen ook succes dus

Nou, zo is het wel goed

DAAN:

Heeft hij verteld om hoeveel het gaat?

Heeft hij gezegd dat het twintig-

LUCE:

(legt haar vinger op zijn lippen, gebaart naar Félice)

DAAN:

Yo
best

(gaat weer zitten)

FÉLICE:

Jezes Daan
mooi klokje
ook een voorschotje

DAAN:

Ja
ook een voorschotje

FÉLICE:

Maar dat is een hoe heet zo'n ding

DAAN:

Een Rolex

FÉLICE:

Ja een Rolex ja
(even stil)
Ik wil niet beledigend zijn
maar
is het een echte

DAAN:

Ja, ik dacht -

LUCE:

Tuurlijk is het geen echte Félice
Met zijn uurloon wat denk je nou

DAAN:

Nou ik dacht

LUCE:

Echte verkopen ze hier niet

HOOR JE

FéLICE:

Sorry

(Gaat zitten en drinken. Het is lang stil.
Daan kijkt een paar maal op zijn horloge)

LUCE:

Hou daar 's mee op
Ik word bloednerveus van mensen die voortdurend op hun
klokje kijken

DAAN:

Ja maar, hoe laat zei hij dat-ie zou komen

LUCE:

Zo
Zometeen

DAAN:

O

FéLICE:

Heb jij hem dan niet gesproken vandaag

DAAN:

Ja - wel

FéLICE:

Hoe was ie

DAAN:

Gewoon
Hij vertelde weer een verhaal

FéLICE:

Weer over het ongeluk

DAAN:

Nee

Nee, hij had het over een of andere filosoof

FÉLICE:

O god

zijn collega-vrouwenhater Schopenhauer zeker

Die kent hij uit zijn hoofd

Is buitengewoon ergerlijk

DAAN:

Nee, het was een andere naam

Iets met Niet - Niets

FÉLICE:

Nietzsche ja

Citeert hij ook

Ook zo getikt

Ik heb niks met filosofie

Ik val altijd in slaap

ongeduldige benen als ik lees

die wapperen dan heen en weer

die kunnen bij wijze van spreken

gewoon niet wachten tot ik opsta en

een haring pak

een goeie vette zoute haring

Er komt altijd een moment dat ik lees en denk

'nou en, ga 's een ei bakken of een kip slachten'

in plaats van je af te vragen of die kip in je samenhangend

universum past

Universele kip

bah

DAAN:

Dit was wel een goed verhaal

Hij vertelde dat die Nietzsche

dat het daar heel slecht mee ging

Op een dag zat die vent

die filosoof

aan de kant van de weg
en zag daar een paard lopen
Dat paard was helemaal afgebeeld
hij zag hoe het met een zweep werd afgetuigd
tot het bloed hem over de vacht liep
Toen is-ie huilend op dat paard afgerend
en heeft het omhelsd
terwijl de tranen hem over de wangen liepen
Vlak daarop is-ie opgenomen in een gesticht
en heeft daar niet meer gesproken
geen woord meer gezegd tot-ie dood ging
Dat laatste weet ik niet meer zeker
Maar hij is tot zijn eenzame dood alleen in dat
gekkengesticht gebleven
Zo zei-die dat ook
'zijn eenzame dood'

III.3

(Ward op)

FÉLICE:

Eindelijk
we vroegen ons al af

WARD:

Ja
Ik ben er

FÉLICE:

(schenkt hem een glas in)
Zo
je laatste glas

WARD:

(kijkt haar aan)

FÉLICE:

Je laatste glas van dit jaar

WARD:

Ja
mijn laatste glas

(hij schenkt zich er nog twee vol
en drinkt die leeg)

Zo
Daan
Ga je mee

DAAN:

Ga ik mee
Hoezo ga ik mee

WARD:

Een minuutje maar
Ik heb je nog heel even nodig

DAAN:

Maar m'n PAK
HEB ik een keer geen nachtdienst
Zit ik OOK 's een keer
Moet je die handen zien

LUCE:

Zijn die ooit schoon geweest?

DAAN:

Nou
oké
(legt zorgvuldig zijn jasje over zijn stoel, zijn horloge naast
zijn bord)

FÉLICE:

Wat nou

WARD:

(gaat naar Félice toe en strijkt haar over haar wang)

Het spijt me
lief zusje

FÉLICE:

Ja
Val dood - lief broertje

WARD:

(geeft een kushand in de lucht naar Luce, Ward en Daan
gaan weg, Daan kijkt nog even achterom, haalt zijn
schouders op)

DAAN:

Tot zo

LUCE:

Tot zo

FéLICE:

Ja

tot zo

Allright

daar zitten we dan

de vrouwtjes zitten weer 's te wachten

we wachten weer 's op iets wat niet komen gaat

(gooit haar servet op tafel)

Ik ga de VINAIGRETTE maken

Ik ga de vinaigrette maken en dan gaan wij

GEWOON beginnen

Wij eten die sla HELEMAAL op

en na de sla gaan wij aan de SOEP beginnen

Of andersom

(beent weg, gekletter van keukengerei)

Ik lijk onderhand mijn MOEDER wel

LUCE:

(staat daar en concentreert zich op de kant waar Ward en
Daan zijn verdwenen)

FéLICE:

(komt terug en heeft het mes)

Zullen we ze vermoorden

en bij die bout in de oven leggen?

Met een sausje erover?

LUCE:

Och, moord

FéLICE:

Hoe is het met hem?

LUCE:

(nog steeds geconcentreerd op Daan en Ward)

Bijna klaar

FéLICE:

Bijna?

LUCE:

Ik dacht van wel

FéLICE:

God

Ik ben eigenlijk ook zo'n trut

Misschien komt er wel een verrassing

hebben ze vuurwerk op het erf gezet

Zit ik hier te vitten en heeft hij

voor een vuurwerk gezorgd

Echt iets voor hem

vuurwerk

Doen ze daar eigenlijk aan hier

vuurpijlen

Daar worden de varkens toch nerveus van

Wat sta je daar nou met je ogen dicht

LUCE:

Ze smeulen als gloeiende kolen in mijn kop

het is nog nooit zo erg geweest

(zet twee borrelglaasjes met water tegen haar ogen, op dat

moment nauwelijks hoorbaar de muziek van de

jongenssopranen)

Ai

ai

wacht

wacht hier

Kom me niet achterna

FéLICE:

Wat is er

Je lijkt wel
je lijkt wel een verrekijsker

LUCE:

Klopt
Mijn ogen -
ze moeten -
wacht hier
ga niet weg
(gaat de kant op van Daan en Ward)

FÉLICE:

(De muziek wordt harder)

Nou
daar zit ik nou
Gelukkig Nieuwjaar

III.4

WARD:

Jij boven
Ik hier beneden
in de kelder

DAAN:

U beneden
Ik boven
Ja jezes - die kelder

WARD:

Het valluik open als ik ja zeg

DAAN:

Het luik open als u ja zegt
Waarom is eigenlijk dat glas eruit
Waarom zit daar eigenlijk een plank voor

WARD:

De stortkoker

DAAN:

De stortkoker zet ik vast op de molen
Ik schep het cement in de stortkoker
Niet te hard
niet te zacht
dat de massa goed naar beneden glijdt

WARD:

Ik hier beneden
zet de stortkoker op de rand van het bad
Het tempo is belangrijk
dat is van essentieel belang
Stoppen kan niet

DAAN:

Ik schep wel door
Ik heb namelijk honger
Heeft u die bout geroken

WARD:

En daarna
Daarna

DAAN:

Het valluik dicht
Het cement droogt beter met het luik open
maar hij wil het dicht

WARD:

Het luik is gesloten
Je gaat het huis in
De rest van het geld ligt op mijn bureau
De boeken zijn voor jou

DAAN:

De boeken
Allemaal?

WARD:

Allemaal
Je kunt nu aan tafel

FÉLICE:

Aan TAFEL
O
ben jij er ook weer

DAAN:

Het was een dingetje van niks

WARD:

De kelder waar ik nu ben
eindelijk rustig

eindelijk rust
Het ligbad waar ik nu in lig
eindelijk
Zijn spullen hier tegenover mij
de spullen van een vijfjarige
De niet afgemaakte vliegtuigmodellen
de lijmresten
De stoel met gedraaide poten waarin hij zat
als hij Prins Vaillant was
en wij de prinses moesten redden
uit de handen van de Black Knights
De gekleurde elastiekjes die hij in zijn haar droeg als hij
Outer Space kwam
afgeschoten bij iedere tel van countdown als hij
vanaf mijn rug op aarde landde
vijftien elastiekjes
met vijftien plukjes haar erin
De sticker met de tekst 'aanvallen'

LUCE:

Hij heeft alles voor zich gezet
en zit er recht tegenover
in het logge cement
Zijn ogen vastgeboord in vroeger
Hij zit in het bad met cement
Het cement volgeschept tot aan de rand

WARD:

Snel
snel nu

DAAN:

Ik stond boven
Hij beneden
Ja WEET ik veel

FÉLICE:

Wanneer is hij er nou 's eindelijk

Ward
Wardje

WARD:

Félice
Ik ben hier
In dit
schurende moeras
en zink weg
langzaam
warm
en even langzaam
word ik koud
In dezelfde tijd bijvoorbeeld
waarin een pudding afkoelt

LUCE:

De cementen koek
net grijze lijm
metselt zijn mond dicht
de neus
zijn ogen dicht
en tenslotte
de wenkbrauwen
het voorhoofd

Het gezicht verdwijnt
even
dan maakt het een bijna onmerkbare beweging opwaarts
langzaam tekent het masker zich af
het glimlacht en heeft de ogen gesloten
achter het masker is het donker
achter het masker is het felbegeerde niets

FÉLICE:

(kijkt op Daan's klokje)
zes vijf vier drie twee EEN

JAA - het is zover
Gelukkig Nieuwjaar

WARD:

Het is zover
eindelijk

LUCE:

Het onbewuste omhelzen van de onbewuste moordenaar van
haar broer?
Aan wie kan ik WAT vertellen
zegt u mij dat eens

FÉLICE:

(tot Daan) Ga je weg

DAAN:

Ik wel
uit dit klotegat

FÉLICE:

Veel geluk

DAAN:

Ja
jij ook

FÉLICE:

(loopt naar de kant waar Ward wegliep)
Ward
Ward

LUCE:

Doe het niet

FÉLICE:

Ja doe het niet
Je kan me nog meer vertellen
Ik ga hem halen

(draait zich om en staat plotseling stokstijf).

FÉLICE:

(tot Daan) Wat heb je gedaan

Wat heb je in godsnaam gedaan

DAAN:

Weet ik het

Weet ik het

LUCE:

Weet je het

Weet hij het

DAAN:

Het was een dingetje van niks

daar wil Daan wel een luik voor open doen

Wat kan mij dat nou schelen

FUCK DE REST

FUCK YOU

(Requiem. Donkerslag)